

Til orientering

1. Niels Hansen	9. Frantz Lejen
2. Maren Pedersen	10. Hans Hansen
3. Karen Hansen	11. Marie Lejen
4. Peder Otto Hansen	12. Christian Hansen
5. Marie Hansen	13. Niels Christian Hansen
6. Dorthea Hansen	14. Valdemar Hansen
7. Hans Pedersen	15. Alfred Hansen
8. Karl Pedersen	

INDHOLD:

KALENDEREN

MENIGHEDSRÅD

TELEFONCENTRAL
I ULLERSLEV

LANGTVED SKOLE
FYLDER 100 ÅR

STEDNAVNE

NYT FRA ARKIVET

BLADET - NYT NAVN

MEDLEMSRUBRIK

UDFLUGTEN I JUNI

FILMSUDVALGET

SKELLERUP SKOLE

ARKÆOLOGI

ADRESSELISTE

HØSTBILLEDER

Ullerslev Kommunes
Lokalhistoriske Forening

for Skellerup, Ellinge, Flødstrup og Ullerslev sogne

KALENDEREN:

AUGUST
SEPTEMBER

FORENINGENS REGNSKAB AFSLUTTES
SALG AF MEDLEMSKORT:

ENKELT MEDLEM, KR. 25.-
ÆGTEPAR, KR. 40.-

21. NOVEMBER: ULLERSLEV CENTRALSKOLE, KL. 19³⁰

Museumsinsp. Knud Hornbeck, Nyborg Museum, vil fortælle om museets samlinger, indleveringer fra området og vil gerne bedømme private effekter, såfremt, der er sådanne. Kaffekurv medbringes !

21. JANUAR: ULLERSLEV CENTRALSKOLE, KL. 19³⁰

Baron Bille Brahe, Risinge, fortæller om Risinge Hovedgårds historie og de mange spændende fund fra gårdens marker. Kaffekurv medbringes !

27. FEBRUAR: ARKIVETS LOKALE I LANGTVED, KL. 19³⁰

Foreningens ordinære generalforsamling.
Kaffekurv medbringes.

? JUNI: AFTENTUR TIL HOLKENHAVN

Med skovridder, godsforvalter Keld Velling som vejviser, besøger vi skovene og slottet. Dato og tidspunkt - se dagspressen eller Østfyns Avis. Pris pr. deltager kr. 30.
Kaffekurv medbringes.

MEDLEMSTILSLUTNING:

1981 -82: 80	1986 -87: 140	1991 -92: 223
1982 -83: 120	1987 -88: 145	1992 -93: 243
1983 -84: 135	1988 -89: 158	1993 -94: 228
1984 -85: 133	1989 -90: 190	1994 -95: 205
1985 -86: 134	1990 -91: 209	1995 -96: 237

Om menighedsrådsarbejde.

"Folkekirken har store kulturværdier, som vi skal værne om, og den største må være fællesskabet omkring gudstjenesten, og mit ønske er, at sognenes folk stadig vil være glade for vores kirker og vores præster, at vi får et levende og godt samvær om noget, ingen af os trods alt kan undvære"

Ovennævnte er et sammendrag af Inger Fredslund Hansens indlæg i: "Kirkenyt" for Skellerup og Ellinge sogne, nr.3. 1996.

Fra samme blad er hentet en tidstavle for menighedsarbejde af sognepræst Lone Wellner Jensen:

Tidstavle.

De første kristne menigheder var selvstyrende og valgte selv de ledere, de havde brug for. I middelalderen formindskedes menighedernes selvbestemmelse. Op gennem historien har der til stadighed været en magtkamp mellem konge, adel, biskopper og menigheder om, hvor stor selvstændighed den enkelte menighed skulle have.

12. årh. Sognene opstod i takt med, at der byggedes kirker. Sognet bestod af de mennesker, der "sognede" (søgte) til en bestemt kirke. Der var lokal indflydelse på præstevalget.

1536. Reformationen tilsigtede en styrkelse af det kirkelige liv. I 1542 blev det lovfæstet, at "Syv af de agteste og ældste mænd i menigheden" sammen med provsten skulle gøre indstilling om valg af ny præst. Ansættelsen var dog kongens ansvar.

1660. Enevælden afskaffede reelt menighedens indflydelse på præstevalg.

1683. I Chr.V.s Danske Lov pålægges præsten at udvælge "medhjælpere" til at bistå med sjælesorg, sognets moralske og religiøse liv, kirketugten og menighedsplejen. Efter reformationen var det de enkelte menigheders ansvar at tage sig af sognets syge og fattige.

1814 indføres undervisningspligt i Danmark. Herved skabtes en vigtig forudsætning for et oplyst lægfolk.

1849. Med Grundtvig indføres demokratiet i Danmark. Den evangelisk-lutherske kirke bliver folkekirke "og understøttes som sådan af staten (§ 4)". Det er det eneste sted i grundloven, at ordet "understøttes" bruges. Ellers bruges udtryk som "foreskriver", "udøver" og "fastsætter".

1855. indføres sognebåndsløsning, så man kan løses fra sognets præst og slutte sig til en anden menighed end sognemenigheden.

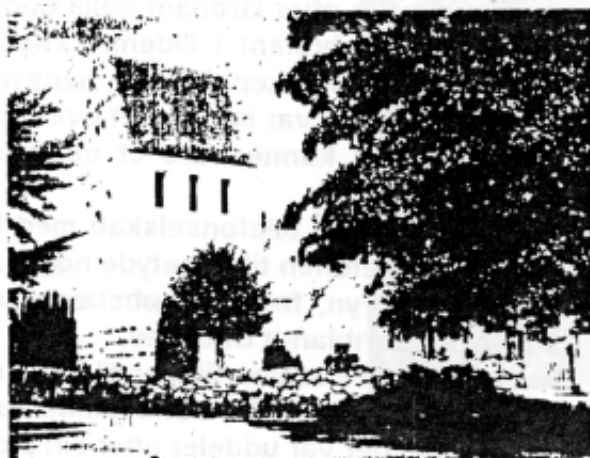
1856. Der oprettes frivillige menighedsråd i mange (ca. 300) sogne. Men deres beføjelser var uklare og de forsvandt igen efter få år.
1868. Det bliver muligt at oprette valgmenigheder, d.v.s. selvstændige menigheder med udstakt selvstyre (de vælger selv deres præst), men underlagt biskoppens tilsyn.
1903. I.C.Christensens lov om menighedsråd vedtages, med det formål "at vække, styrke og lede et sundt kristeligt liv i menigheden" og at "gøre indstilling om præstevalg og varetage administrative opgaver". Samtidig indføres "menighedsrådet", hvortil menighedsrådet kan sammenkalde de stemmeberettigede til forhandling om spørgsmål af interesse for menigheden. Valg til menighedsråd er det første sted, hvor kvinder får stemmeret. Først i 1912 fik de stemmeret til kommunevalg og i 1915 (ved grundlovsændringen) også til folketing og landsting.
1912. Menighedsrådene bliver gjort permanente, men fratages noget af det kirkelige ansvar, der var med i 1903-loven. Sætningen "præsten er i sin embedsførelse uafhængig af menighedsrådet" samt menighedsrådsløftet indføres i loven.
1922. Menighedsrådene skal vælge provstiudvalg og biskop.
- 1949 får menighedsrådene et rådighedsbeløb til fremme af det kirkelige liv i sognet. Udvidelse af rammer og anvendelsesområder sker i 1973, 1984 og 1992.
1966. Menighedsrådene får adgang til at finansiere bygningen af nye kirker med penge fra kirkeskatten (den kirkelige ligning).
1986. Der oprettes stiftsudvalg, der skal have indseende med stiftmidlernes forvaltning.
1989. Lov vedr. samarbejde mellem menighedsråd om opgaver, der bedst kan løses utraditionelt, samt valg af mellemkirkelige stiftsudvalg.
1992. I forbindelse med den nye gudstjensteordning fremhæves menighedsrådets medansvar for gudstjenesten.
1994. Det bliver obligatorisk, at menighedsrådsmøder skal være offentlige og at menigheden skal have adgang til såvel dagsorden som referat.
- 1996 træder loven i kraft vedr. obligatoriske orienteringsmøder forud for menighedsrådsvalget. Samtidig kan medarbejderne ved kirken vælge en repræsentant til at deltage i menighedsrådets møder med tale- og forslagsret.

NB. Det omtalte menighedsrådsløfte lyder:

"Jeg undertegnede erkærer på ære og samvittighed at ville udføre det mig betroede hverv i troskab mod den danske evangelisk-lutherske folkekirke, sa at den kan byde gode vilkår for den kristne menigheds liv og vækst.

Ellinge kirke, set fra sydøst.

Fladstrup kirke, set fra sydvest, fra landevejen.

Skellerup kirke, set fra sydøst.

Ullerlev kirke, set fra nordøst. Fot. Trap.

TELEFONCENTRALEN I ULLERSLEV.

af Erling Windeballe.

"Må jeg få Rasmus Slagter i Skellerup? "

Telefondamen var ikke i tvivl, hun kunne samtlige abonnenters numre på fingrene og fik omgående etableret den ønskede forbindelse.

Men lad os begynde forfra. Det er svært at forestille sig en dagligdag uden telefon, således som denne dagligdag formede sig indtil for hundrede år siden, da telefonen kom til Ullerslev og omegn.

Kun et år efter Graham Bells epokegørende opfindelse i 1876 kunne man hos en symaskinefabrikant i Odense købe telefoner til 15 kr. pr. sæt. Der rådede i begyndelsen stor skepsis med hensyn til telefonens praktiske betydning, omend Fyens Stiftidende var imponeret over, at "man havde opfundet et apparat, ved hjælp af hvilket man kunne høre et menneskes tale, sang, fløjten o.s.v. i flere miles afstand".

Først da et telefonselskab med knap 100 abonnenter blev dannet i Odense i 1883, kom telefonen til at betyde noget for byen, og efterhånden bredte telefonnettet sig ud over Fyn, først til købstæderne og i løbet af 1890'erne til en lang række landsbyer, deriblandt Ullerslev.

Telefoncentralen fik her til huse i den gamle, nu meget forfaldne bygning, der hører til Odensevej 36. I dette gamle hus holdt Ullerslev Brugsforening til, og Maren Windeballe, der var uddeler efter sin afdøde mand, blev nu også centralbestyrer. Efter sigende kunne centralen, der havde 14 abonnenter, rummes i en lille trækasse, der stod på bagdisken.

* Da brugsen flyttede ind i det nybyggede hus ved siden af, flyttede centralen også med og blev anbragt på første sal. Karl Windeballe, der havde bygget huset, blev så både uddeler og centralbestyrer. Det var dog hans søster, Anna, der passede telefonen i det daglige.

Blandt de første abonnenter var lægen, dyrlægen, kroen, mejeriet, Hindemae og Biskopstorp. Senere voksede antallet af abonnenter støt. Jeg husker, at en gårdejer i byen insisterede på at få nummer 50, selv om man langt fra var nået så langt op i abonnetrækken.

Der herskede en vis fortrolighed mellem abonnent og central. Folk var forvante med at have så rutinerede telefondamer, at de ikke gjorde sig den ulejlighed at finde nummeret på den, de ville tale med, men nøjedes med navnet. Når f.eks. nr. 23 ringede op og bed om brugsen, betød det Ullerslev brugs, for nr. 23 boede i Ullerslev. Ringede en abonnent fra Skellerup og bed om brugsen, betød det Skellerup brugs. For en afløser ved telefonbordet kunne dette give problemer.

En samtale varede tre minutter, og derefter brød telefondamen ind med et: "Der er gået tre minutter, ønsker De at fortsætte?". For hver indenbys samtale blev der sat en streg på et kort med abonnenternes numre, og blev samtalen forlænget kostede det en streg mere. Udenbys samtaler blev noteret i et særligt hefte. Telefonen lukkede normalt kl. 21, og efter den tid måtte man betale nattakst for at

"Må jeg bede om Bendt Jensen i Kissendrup? " - Nej, de tider er længst forbi.
Tryk 65 36 11 79, - ikke så hyggeligt, men i pagt med tiden.

Ullerslev.

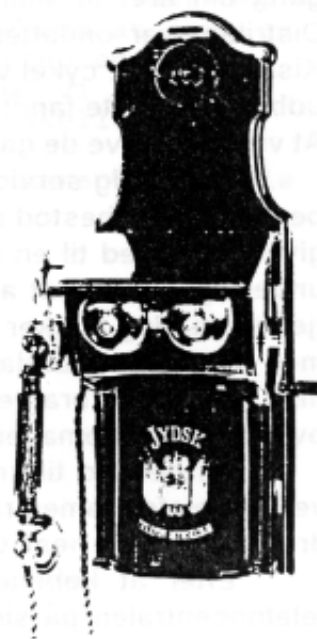
Tjeneste: Hverdage fra Kl. 8 Form. til Kl. 8 Efterm.
Søn- og Helligdage fra Kl. 8-9 og 12-2.

Telefon-
Nr.

1. Offentlig Talestation paa Centralen (Ullerslev Brugsforening, Bestyrer Vindeballe).
- 2.
3. Biskopstorp, Hofjægermester, Baron Reedtz Thott.
4. Skjellerup Brugsforening.
5. Flødstrup Brugsforening.
6. Kjerteminde Central.
7. Ullerslev Gæstgivergaard.
8. Nyborg Central.
9. Hindemae, Lehnsbaron F. Juel-Brockdorff.
10. Skalkendrup Central.
11. Søchting, Læge i Ullerslev.
12. Risinge.
13. Jepsen, Dyrlæge i Ullerslev.
14. Davinde Central.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.

Telefonselskabets Funktionærer, Kontorer og Værksted

bruge telefonen. Alt dette medførte en del regnskab, som min broder og jeg ofte hjalp vores fader med, og som skulle indsendes til regnskabskontoret, så hver abonnent kunne komme til at betale efter sin brug af telefonen.

At forbinde to abonnenter inden for centralen var en såre simpel affære. Lidt mere kompliceret var det, når man skulle kalde en abonnent fra en anden central. Vi havde direkte linier til Odense, Nyborg, Kerteminde, Skalkendrup, Langeskov og Ferritslev. Skulle man f.eks. ringe til Ferritslev 57, måtte man først kalde på Ferritslev central og bede damen der om nr. 57. Men når man skulle have fat i Gislev nr. 18, måtte man først ringe til Nyborg og bede om Gislev, og da først kunne vi bede om nr. 18. Skulle man uden for Fyn, gik forbindelsen over Odense.

Ullerslev Telefoncentral fungerede også som "Offentlig talestation", og derfor var der anbragt et vægapparat i den snævre gang uden for telefonstuen. Derfra kunne man ringe ind til telefondamen eller stikke næsen indenfor og bede om sit nummer. Denne telefon havde nr. 1 og fungerede i sin tid også som brugsens telefon.

Hos faster Anna og hendes central kunne man næsten føle sig som værende i verdens - eller i hvert fald Ullerslevs - midtpunkt. Min yngre broder og jeg har selv, med mange års mellemrum, prøvet at sidde i telefondamens stol og oplevet den følelse af betydningsfuldhed, det var at kunne knytte forbindelse mellem folk. Men det var naturligvis på en tid, hvor antallet af abonnenter var mindre og travlheden ikke så stor som senere. Forøvrigt var jeg, dengang jeg nogle få gange passede telefonen, så ung, at jeg havde min barnestemme i behold, hvorfor damerne på de andre centraler kaldte mig "frøken", den almindeligt brugte tiltaleform mellem damerne indbyrdes.

Det påhvilede centralbestyreren at sørge for uddelingen af telefonbøger en gang om året til samtlige abonnenter, et hverv, min broder og jeg ofte deltog i. Distriktet var omfattende, og at bringe telefonbøger til abonnenter i Såderup og Kissendrup pr. cykel var en noget besværlig affære, så meget mere som at denne udbringning ofte fandt sted om vinteren. Da vores fader i 1929 fik bil, gik det lettere. At vi skulle have de gamle telefonbøger med tilbage, gjorde ikke sagen nemmere.

En særlig service, centralen ydede, og som nok ikke havde hjemmel i nogen bestemmelse, bestod i at "gå med telfonbud", d.v.s., at hvis en abonnent ønskede at give en besked til en beboer, der ikke havde telefon, blev f.eks. min broder eller undertegnede sendt af sted med en seddel med beskeden og erholdt en tiøre for tjenesten. Jeg husker således, at jeg blev sendt ned til skomageren nede i gaden med besked om, at datteren Marie ville komme hjem med sin forlovede, så det var mig, der først bragte nyheden om Maries og Edwards forlovelse til den glad overraskede skomagerfamilie.

En besked til smeden på den anden side af Kertemindevejen kunne klares ved, at telefondamen råbte ud ad faster Annas soveværelsesvindue. Det har sikkert drejet sig om en hest, der skulle skoos.

Efter at købmand Christiansen havde købt huset Odensevej 36, forblev telefoncentralen på sin gamle plads og blev passet af min faster indtil 13. januar 1950. Den følgende nat blev hele centralen flyttet til Nyborgvej 16, hvis indehaver, Laura Henriksen, derefter bestyrede centralen til 1. januar 1967, fra hvilken dato det hele var automatiseret.

EN SMUK AFTENTUR

Torsdag den 6. juni kl. 19 samledes en lille flok fra lokalhistorisk forening på torvet foran Kerteminde kirke for at gå aftentur under ledelse af Erland Porsmose, der er museumsinspektør i Kerteminde.

Det var kunstnernes Kerteminde og især Johs. Larsens Kerteminde, vi koncentrerede os om denne smukke og lune junaften, men der blev også tid og lejlighed til at standse op ved andre ting undervejs bl. a. den brønd, der blev fundet under omlægningen af Langegade.

Erland Porsmose er en eminent fortæller og delagtiggjorde os i noget af sin store viden om Kerteminde og Johs. Larsen familien, der har boet i byen i generationer og ejet en del bygninger, som var godt for-gældede, da den gamle købmand døde, og som Johs. Larsen overtog, da han som den eneste af søskendeflokken vedgik sig arv og gæld.

Turen gik ned til Johs. Larsen museet, hvor vi drak vores medbragt kaffe ved kaffehuset, der er arkitekt-tegnet - læg især mærke til skorstenen!

Aftenen sluttede med en kyn-dig rundvisning i museet.

Det var en meget fin aften. Erland Porsmose er altid værd at høre på.

Aase Windeballe

BERETNING FRA FILMSUDVALGET

Efter at vi i nogle år har arbejdet med Hindemae er filmen nu endelig gjort færdig, det vil sige at den er indspillet og der er ved Per Christiansens hjælp kommet tale og musik til. Filmen havde premiere i Skellerup ved et lokalhistorisk arrangement derovre i efteråret 1995.

Udvalget er gået i gang med redigering af de optagelser, vi har af Vera Sandberg, der var en af de lokale kunstmalere, der blev kendt uden for byens grænser. Hun døde ca. et år efter at vi havde lavet optagelserne. Det er vores plan at supplere optagelserne med optagelser af nogle af de malerier, vi kan finde frem til både fra offentlige steder og hos private. Så hvis nogen er bekendt med Vera Sandberg malerier, som vi må komme at filme, vil vi gerne høre nærmere derom.

Der er nu nogen, der har givet tilsagn om at være med til at arbejde med at lave en film om Flødstrup sogn i lighed med dem, vi har lavet om Ellinge og Skellerup.

Aase Windeballe

Nyt fra lokalhistorisk arkiv

Fra lokalhistorisk arkivs side skal der lyde en tak til lokalhistorisk forenings bestyrelse og medlemmer for god opbakning og omhu med indsamling af relevante arkivalier.

Registrering og nyregistrering i arkivet går planmæssigt fremad. Når det er færdigt, vil det afgjort lette jeres adgang til div. arkivalier, som kunne have jeres interesse.

Det sidste års tid er der tilgået arkivet (ikke mindst p.g.a. jer) følgende arkivalier:

Bestyr. for Skellerup Brugsf:	Forhandlingsprot, medlemslister, regnskabsbøger m.m. fra brugsforeningens oprettelse i 1895. Endvidere er der afl. fotos.
Nyborgegnens fam.landbr:	Forhandlingsprot. og regnskabsbøger fra Ullerslev husmandsforeningers husholdningsafd, Skellerup husmandsforening og Østfyns husmandsforening.
Ellen M.Kelstrup:	Foto af lærere ved Langtved skole.
Vagn Kelstrup:	Foto af Flødstrup kirke og bryllup i sognefogedgården, Langtved.
LSGIF's støtteforening:	Regnskabsmateriale m.m.
Inger F.Hansen:	Bøger, salmebog, vedtægter fra Ellinge transformerforening.
Hans Rasmussen:	Fotos fra Ellinge mejeris 50 års jubilæum.
Anette Madsen:	Fortegnelse over landpostbude og ruter.
Christian Hansen:	Foto fra Langtved skole.
Ullerslev kommune:	Regnskabsbøger fra Langtved forsamlingshus, regnskabsbøger m.m. fra Langtved Enggård, dagbøger.
Ib Kjærsgård:	Fotos vedr. fam. Mortensen/Thorfeldt, Ellinge.
Gunner Rasmussen:	Materiale fra socialdemokratisk vælgerforening.
Inger Kofoed:	Fotos fra Langtved skole og vedr. fam. Jørgensen, Kissendrup.
Johnny Dørr:	Regnskabsbøger og andet materiale fra Flødstrup sogns bogsamling.
Ejner Jensen:	Fotoalbum og erindringer vedr. besættelsen, bog.
Skellerup skole.	Fotos fra Skellerup skole i forb. med Skellerup brugs' 100 års jubilæum.
Ullerslev-Aunslev husm.foren:	Forhandlingsprot. og regnskabsbøger vedr. Ullerslev husmandsforening. Forhandlingsprot. fra Ullerslev-Aunslev husmandsforening.
Carl Å.M.Nielsen:	Tyendeprotokol fra Flødstrup sogn.
Bernhard Sørensen:	Forhandlingsprot. og regnskabsbog fra Langtved friskole.
Anders Christensen:	Konfirmandfoto.
Inger og Otto Knudsen:	Maskinsynsbog og fotos fra dillettant, fastelavnsridning og Skellerup skole.

Gerda og Vilhelm Nielsens bryllup
Sognefogedgården i Langtved d.25.04.1918
(kan du hjælpe os med at bestemme disse personer,
så kontakt venligst Solvej på Lokal Hist. Arkiv)

Gadeparti fra Ullerslev

Telefoncentralen på 1.sal af Ullerslev Brugsforening,
hjørnet af Kertemindevej/Odensevej.

Ole Thomsen:	Kortkopi over Såderup og Skovballe by's marker.
Hans Christensen:	Medlemsbog fra Ellinge sogns sygekasse, bøger vedr. sygeforsikring.
Nyborg lokalhist.arkiv:	Materiale vedr. fam. Sandberg, Ullerslev, fotos og bog.
Kertemindeegnens museer:	Fotos fra Ullerslev.

Derudover har to foreninger deponeret deres materialer i arkivet:

Ullerslev sogns jagtforening:	Forhandlingsprot. og regnskabsbøger.
Langtved SGIF:	Forhandlingsprot, medlemslister, regnskabsbøger, medlemsblade m.m.

Udover dette vil vi gerne oplyse, at vi kort før sommerferien i år modtog de, i 1994, bestilte mikro-fiches med vore kirkebøger.

Startårene er desværre lidt forskellige, idet Skellerup/Ellinge sognes bøger brændte sammen med Skellerup præstegård.

Men vi har dem for alle fire sogne til og med 1891. Læseapparatet har vi også.

Det er gotisk håndskrift, men lad jer ikke afskrække af det. Vi vil hjælpe jer.

Velkommen i arkivet (se åbningstider og kontaktpersoner andetsteds i bladet).

Solveig Andreasen/Poul Erik Andersen

Konkurrence: Hvad skal bladet hedde?

Medlemsbladet Til orientering trænger til et nyt navn. Det har været drøftet flere gange både i bestyrelsen og på generalforsamlinger.

Så NU skal det være.

Men vi vil gerne have medlemmernes forslag til, hvad bladet skal hedde og udskriver hermed en konkurrence.

Tænk over et godt og rammende navn til medlemsbladet og aflever forslaget til et bestyrelsesmedlem (se navneliste på bladets bagside) SENEST 1.FEB. 1997.

Bestyrelsen vil afsløre bladets nye navn og overrække vinderen en lille præmie på foreningens generalforsamling 27.2.97.

Fra medlemmernes egen verden

Endnu et nyt tiltag vil se dagens lys fra næste nummer af bladet Til Orientering.

Vi vil gerne give medlemmerne mulighed for selv at komme til orde i bladet og give deres mening til kende.

Så har du ris, ros, forslag til bestyrelsen, eller arbejder du med et spændende lokalhistorisk emne, som kan interessere andre medlemmer, så send dit indlæg til bestyrelsen SENEST 1.JUNI 1997 (se navneliste på bladets bagside).

LANGTVED SKOLE

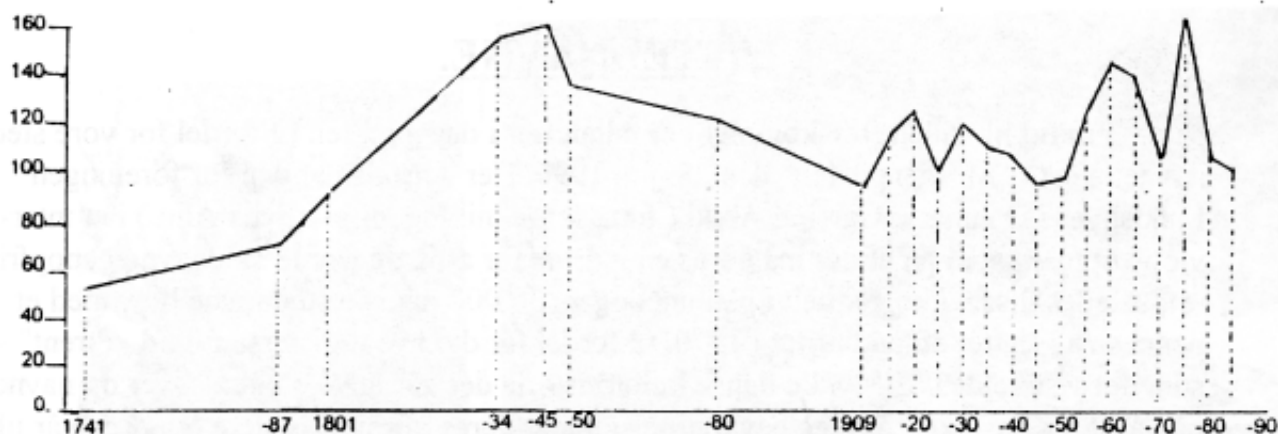
- kan den 6. oktober fejre 100 års jubilæum for den ældste del af de nuværende skolebygninger. Men skolens virke er meget ældre, for ifølge dokumenter i provstearkivet kan dens tilblivelse føres tilbage til 1741.

Den første skolebygning med undervisningslokale og bolig for læreren og hans familie - et lille bindingsværkshus med stråtag - bliver opført i 1741, formentlig efter samme model som Frederik IV's rytterskoler - i Langtved ved vejkrydset, hvor nu forsamlingshuset er beliggende.

Anden skolebygning med bolig opføres 1827, på den anden side af vejkrydset i Langtved, formentlig også et bindingsværkshus m.stråtag, på det sted hvor den nuværende skolebygning er beliggende. Men i 1896 kunne denne bygning ikke leve op til de nye krav om bedre hygiejne med lys og luft, faste gulve i skolestuerne, toiletforhold og vandforsyning. Den gamle bygning nedrives og den 6.oktober 1896 indvies den nye skolebygning, som med en del ombygning forsat er i brug.

Undervisningen bliver udvidet betydeligt gennem årene med flere nye fag. 1909 opføres en forskole. 1958 udvides skolen med 2 klasseværelser, et bibliotek og et lærerværelse og igen i 1966 kommer den sidste store udvidelse med yderligere 3 klasseværelser, een gymnastiksal, et skolekøkken, et sløjdværksted, et fysiklokale m.m. Langtved Skole har således gennem tiden fulgt med de udfordringer, og er i dag en fuldt moderne skole for sognets undervisningspligtige børn.

En grafisk oversigt over børnetallene i årene 1741 - 1990

Børnetallene (elevtal) er her dels fra folketællingslisterne fra årene 1787, 1801, 1834. 1845 og 1850, hvor de skole/undervisningspligtige børn i alderen fra/med 6 år og til/med 13 år er talt op, og dels fra skoleprotokoller, gengivet i særnummer af skolebladet "Pilen" den 6. oktober 1986.

Og undervisningsfagenes ændring gennem samme periode:

1741: een skoleholder underviste i Luthers Katekismus, læsning - og læsning samt regning mod betaling !

- 1814: een lærer underviste i Balles lærebog, Balslevs bibelhistorie, læsning, regning, skønskrivning og retstavning.
- 1854: een lærer og to pøgelærere (to pøgedskoler: Kissendrup og Flødstrup)
- 1860: to lærere underviste i dansk, regning, skrivning, sætningslære, bibelhistorie, Balles lærebog, Danmarkshistorie, geografi og sprog.
- 1867: gymnastik i det nye forsamlingshus (Højre og Venstres)
- 1909: to lærere og een forskolelærerinde
- 1911: to lærere og een lærerinde underviste i dansk, regning, skrivning, historie, religion geografi, naturhistorie, fysik, tegning, sang og gymnastik.
- 1976: seks lærer/lærerinder underviste i dansk, regning/matematik, kristendoms-kundskab/religion, formning, musik, historie, geografi, biologi, håndarbejde, sløjd, hjemkundskab, engelsk, fysik/kemi, tysk og klassens time.
- 1990: Tretten lærer/lærerinder.

En stor og dygtig lærerstab har præget skolens undervisning gennem tiden. Et tillykke med dagen og ønsket om forsat mange gode år, til gavn og glæde for sognets skole-søgende børn.

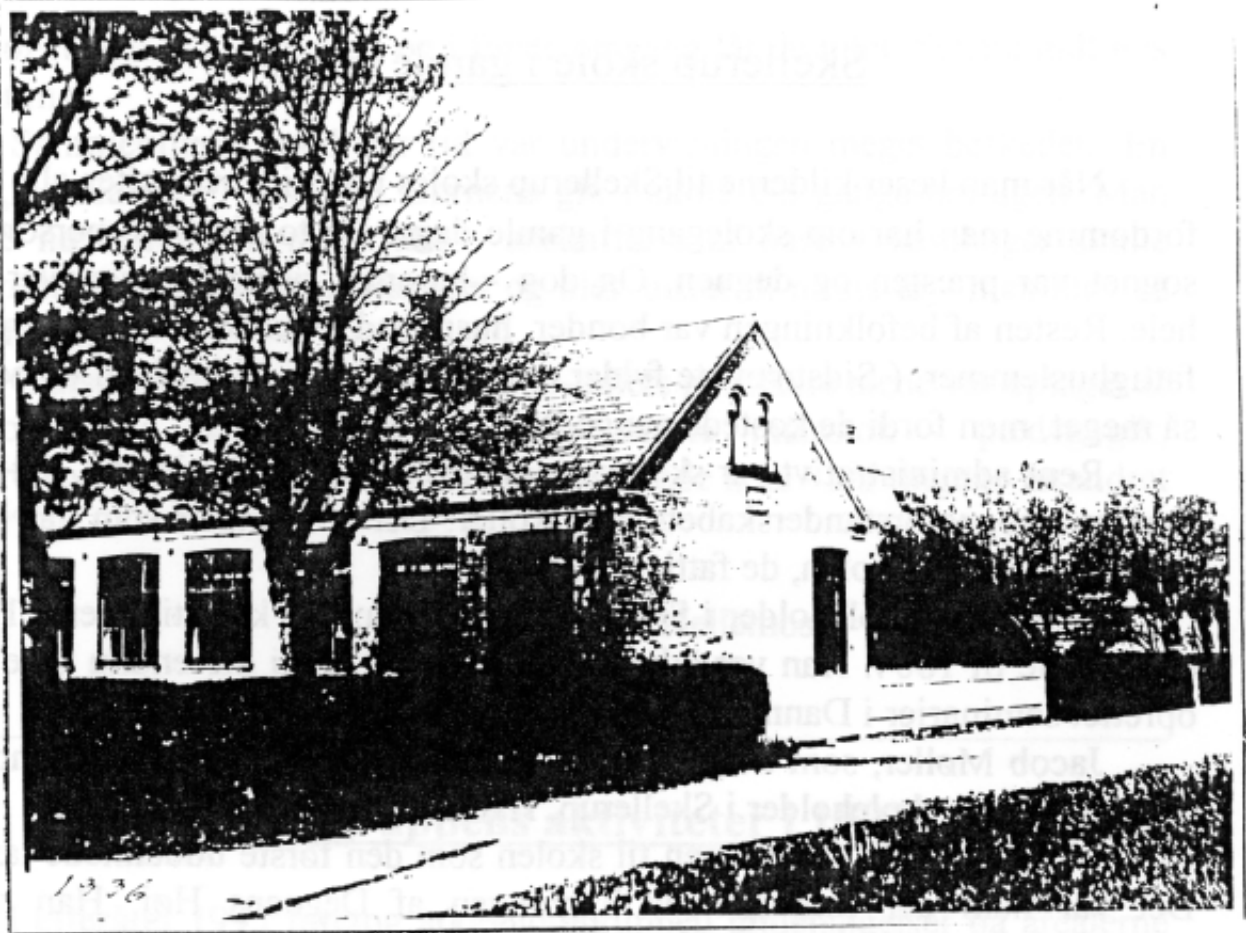
Lokalhistorisk forening v/Bendt Jensen

STEDNAVNE.

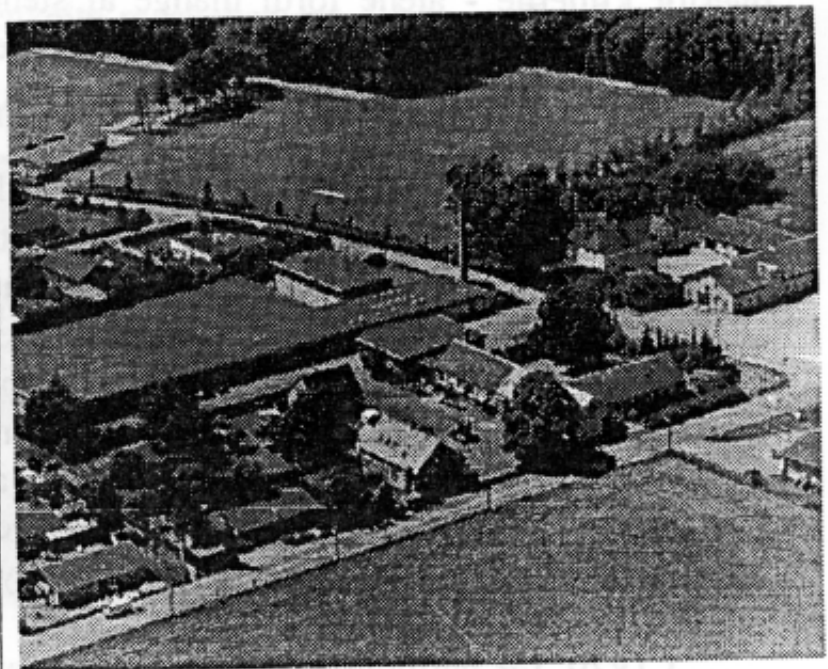
Fra tid til anden fremkommer der udtalelser i dagspressen til fordel for vore stednavne, sidst i "Morgenposten" den 28. juli 1996. Her gør talsmanden for foreningen Landsbyer i Danmark, Carsten Abild (fdm. for teknik og miljø i Fyns Amt) i et interview, opmærksom på at der må gøres en indsats for at få de gamle stednavne genopfrisk-et, således disse ikke går helt i glemmebogen. 30.000 danske stednavne blev med et pennestrøg slettet af landkortet i 1970, til fordel for det nye registersamfund - "trent" - som det vist kaldes. Et stykke dansk kulturhistorie der går tabt - ja landsbyer og navne på gårde og huse, der ønskes bevaret og som har deres oprindelse flere hundrede år tilbage i tiden, risikerer at blive glemt, pointerer Carsten Abild. Foreningen vil tage initia-tiv til at tjekke om stednavne bliver brugt i de kommunale edb-registre, som det blev henstillet af daværende indenrigsminister Britta Schall Holberg i 1984, - det gælder også pengeinstitutter og forsikringsselskaber. Undertegnede ønsker held og lykke til med dette arbejde, for dette er også lokalhistorie.

Et af de bedste kildematerialer undertegnet har mødt i forbindelse med efterforsk-ningen af stednavne, deres udtale, oprindelse og mangfoldighed, er skrevet af stednavneudvalget i 1958 hvor: "Svendborg amts bebyggelsesnavne" blev udgivet og hvor hvert sogn i vores område er udførligt gennemgået.

Bendt Jensen

Langtved Skole anno 1896

Langtved Skole anno 1996

Til højre ses Halvor Kelstrup 1.lærer
Til venstre Valdemar Hansen 2.lærer

Skellerup skole i gamle dage.

Når man læser kilderne til Skellerup skoles historie, bekræftes alle de fordomme man har om skolegang i gamle dage: De to vigtigste personer i sognet var præsten og degnen. Og dog - baronen svævede ovenover det hele. Resten af befolkningen var bønder, husmænd, enkelte håndværkere og fattighuslemmer. (Sidstnævnte fylder meget i kilderne - ikke fordi de betød så meget, men fordi de kostede penge.)

Rent administrativt var skolevæsenet noget man havde tjek på, det kan man se i sogneforstanderskabets protokoller. Der er 3 emner som går igen på dagsordenen: Skolen, de fattige og skatterne.

Den første skoleholder i Skellerup hed From; han kom til byen i 1782 og virkede til 1804. Han var ikke uddannet lærer, fordi der endnu ikke var oprettet seminarier i Danmark.

Jacob Møller, som heller ikke var uddannet lærer, men bedemand !!! blev den næste skoleholder i Skellerup. Han virkede fra 1804 til 1822.

I 1822 kom Mads Hansen til skolen som den første uddannede lærer. Det var ham der foranstaltede bygningen af Degnens Høj. Han ville anskueliggøre israelitternes slaveri i Ægypten, for eleverne. Derfor blev drengene sat til at bære sten og pigerne grus. Her bør man være kritisk overfor kilderne - alene fordi mange af stenene i Degnens Høj er noget større end de konfirmationsdrengene, der hævdes at have slæbt dem. I 1937 fejrede man 100 års jubilæum for Degnens Høj, selvom Mads Hansen faktisk var død i 1834.

Oprindeligt var det en poppel der groede på Degnens Høj, men den blev ramt af et lynnedslag og var nærmest gået ud, da førstelærer Sørensen i 1930'erne tog initiativ til nyplantning. Da man fjernede poplen, fandt man overraskende ud af at poplen faktisk var plantet før højen blev anlagt !!

Løvrigt fik Mads Hansens død et efterspil, idet hans enke havde søgt huslejhjælp, og Skellerup/Ellinges skolekommission (gårdejere og præst) mente ikke det kunne være deres opgave at betale. Skoledirektionen i Svendborg Amt pålagde sognet at betale. Dét falder ikke i god jord hos sognets beboere. Hvert år blev sognets indbyggere lignet i skat til skolen efter jordstørrelse og indkomst.

I 1839, før fagforeningernes tid, blev det alligevel 2 lærere for meget. De klagede deres nød til Danske Kancelli. Deres problem var, at de ingen løn fik for klokkeringning, vask og rengøring i kirken. Præsten syntes det

var noget pjat at klage over, og i første omgang får de intet. Senere indføres aflønning.

Sammenlignet med vor tid var undervisningen meget beskedent. En lærer, to klasser, 7 årgange. Børnene gik i skole 2-3 gange om ugen. Man havde næsten ingen materialer - anskaffelse af bare 4 læsebøger skulle behandles i sogneforstanderskabet og blev udsat til næste år - men blev så også bevilget.

Ganske interessant er det at 1800-tallets politikere alene var optaget af økonomien i skolen. Det var den eneste målestok - pædagogik, undervisningens indhol og kvalitet interesserede ikke - har tingene forandret sig ???

Anne Nellemose

Arkæologigruppens aktiviteter i 1995 -96

I efteråret 1995 foretog arkæologigruppen undersøgelser på arealerne syd for banen, hvor der var planlagt at plante skov.

Først blev der foretaget rekognoscering af arealerne, hvor der blev fundet en del flinteafslag og enkelte redskaber, en del keramikskår og 4-5 sorte pletter.

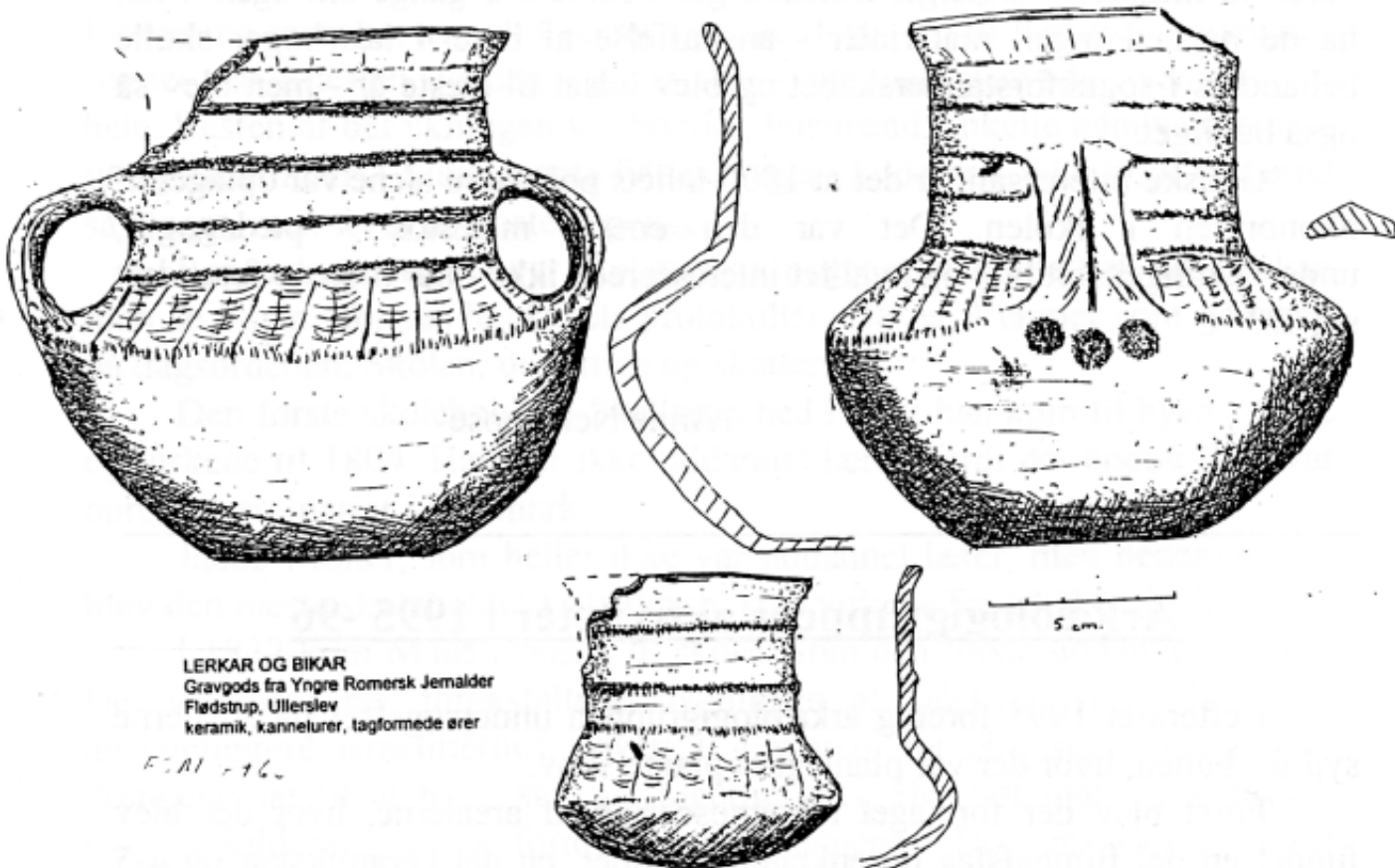
Disse sorte pletter blev undersøgt senere på sommeren. De indeholdt et 7-15 centimeter tykt stærkt sodet lag, hvori der fandtes en del keramikskår og små stykker brændt knogle. I den ene af pletterne blev der ved en større skårsamling bl.a. fundet en ca. 10 cm lang brændt knogle.

Senere på året blev der med kommunens gravemaskine rømmet muld af et mindre areal, blot for at konstatere at der ikke var flere sorte pletter.

Keramikken daterer fundet til omkring overgangen mellem bronze- og jernalder - ca. 500 år f.Kr.

I foråret havde arkæologigruppen - til den årlige udstilling i Ullerslev-hallen - fået lov at låne en del effekter fra Fyns Oldtid, Hollufgård. Disse effekter er alle fundet i Ullerslev Kommune gennem mange år.

Arkæologigruppen v/Else Mikkelsen

LERKAR OG BIKAR
Gravgods fra Yngre Romersk Jernalder
Flødstrup, Ullerslev
keramik, kannelurer, tagformede ører

F. 11 - 16

GRAVGODS fra JORDFÆSTEGRAV FRA YNGRE ROMERSK JERNALDER PERIODE III 325 - 400 år e. Kr.f.

Disse 2 kar er fundet ved drænsarbejde for mange år siden i nærheden af Flødstrup.

Det største kar er ca 15 cm højt og ca 10 cm i diameter foroven ved randen. Randen er skarpt facetteret og udkravet. Den høje cylindriske hals har vandrette plastiske furer. Ørerne er kraftige og karakteriseres som tagformede, dette og den høje hals er bl. a. med til at datere karrene meget præcist. På bugpartiets overside er der kannelureragtige plastiske furer. Under hvert øre er der 3 runde fingermærker på ca. 1 cm i diameter. Bugpartiets underside er glat.

Det mindre kar er ca 8 cm højt og 6,5 cm i diameter foroven ved randen. Ornamenteringen på dette kar er identisk med det store kar.

Man ved ikke præcist om dette fund stammer fra boplads eller gravplads men det er sandsynligvis gravgods fra en jordfæstegrav, da man meget sjældent finder så velbevarede og smukt udformede kar på en boplads.

Karrene har antageligt været lagt i en jordfæstegrav, sammen med andre gravgaver, og har givetvis indeholdt fødevarer. Man må antage at der i samme område findes flere grave.

HJÆLP !!

Vi ved at disse billeder stammer fra Pårup ved Ellinge.
Kan du hjælpe os med at tidsfastsætte og personbestemme
billederne, så kontakt venligst arkivet i Langtved. Tak !

ADRESSELISTE 1996-97:

			Bestyrelsen	Filmsudvalget	Arkeologigruppen	P.R. - udvalget	ARKIVET
Bendt Jensen	Enero, Malmosevej 12, Kissendrup	65 36 11 79	formand	#	#	#	medlem
Aase Windeballe	Valmuevænget 11, Ullerslev	65 35 18 22	næstf.	formd.	#	-	-
Inger Fredslund Hansen	Kirkeballe 2 B, Ellinge	65 98 14 32	sekretær	-	-	-	-
Ib Kjærsgård	Gl. Byvej 5, Ellinge	65 98 20 91	medlem	#	-	-	-
Solveig Andreasen	Skovgyden 12, Kissendrup	65 36 19 12	medlem	-	-	#	medhj.
Else Mikkelsen	Solholm 7, Ullerslev	65 35 22 63	medlem	-	formd.	-	-
Paul Erik Andersen	Gedsberggaard, Dybmosevej 1, Ullerslev	65 35 20 70	medlem	-	-	-	leder
Ellen Povlsen	Rolighed, Plantagevej 5, Ullerslev	65 35 15 87	regnskabsf.	#	-	-	-
Per Christiansen	Kissendrupvej 65, Langtved	65 35 31 10	-	#	-	#	-
Jens Erik Jensen	Degneløkken 49, Ullerslev	65 35 22 81	best. supl.	-	-	-	-
Anne Nellemose Petersen	Grønvej 81, Ullerslev	65 35 32 21	best. supl.	-	#	-	-
Kjeld Jørgensen	Ringbjerggaard, Kertemindevej 13, Flødstrup	65 35 14 64	-	#	-	-	-
Else Lysebjerg Hansen	Stævnegården, Kertemindevej 20, Flødstrup	65 35 10 19	-	#	-	-	-
Aksel Andersen	Mullerupvej 5, Langtved	65 35 19 71	-	-	#	-	-
Karin Jacobsen	Lervadparken 4, Ullerslev	65 35 20 67	-	-	#	-	-
Anne-Lise Jacobsen	Parupvej 27, Skellerup	65 35 17 09	-	-	#	-	-
Holger Kristensen	Hindemævej 79, Ullerslev	65 35 24 78	-	-	#	-	-
Hans Christensen	Kirkeballe 11, Ellinge	65 98 11 44	-	-	-	-	medlem (#)
Erling Windeballe	Sprotøften 52. 1. th., 5800 Nyborg	65 31 14 88	-	-	-	-	medhj.

Ullerslev kommunes lokalhistoriske arkiv:

Abningstid: Langtved forsamlingshus 65 35 20 71
 hver tirsdag mell. kl. 19.00 og 21.00
 undtagen i skoleferie.
 Daglig leder: Paul Erik Andersen

(# = medlemmer af udvalg)

(#) = kommunalt udpeget